

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

סמוך לציון הרב הקדוש רבי שלמה מקרלין זצוק"ל הי"ד

גליון 24 |

פרשת ויקהל פקודי תשפ"א

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

פרשת ויקהל

"ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש..."

שבת איז אותיות בשת, ווער סיא שעמט זאך פאר שבת - העלפט דער אויבערשטער אז מי פילט שבת (שבת - אותיות בשת, מי שמתבייש לפני שבת - עוזר לו ה' יתברך שירגיש שבת).

(כתבי הרה"ח ר' מאיר ברנשטיין ז"ל)

רבינו הקדוש הגיע ביום חמישי בשבת לעיר אחת. בקשוהו חסידיו ומעריציו שישאר לשבות שבתו עמם. אמר להם: "עס איז שפעט", מאוחר מדי להזמינני... ומדוע? אף כי בני ישראל הם זכים ונקיים, ככסף צרוף. ברם, גם כלי כסף מעלים לעתים חלודה ויש לנקותם. אני, בטבעי, מפונק ואיני משתמש בכלים חלודים. כשיש ברצוני לשבות בשבת במקום מסוים, עלי לבוא לשם ביום ד' ולהתחיל לנקות את הכלים מן החלודה. קם, ונסע משם.

(ישמע' שלמה' השלם ע"פ כתבי הרה"ח ש"ב)

בשם הרב הקדוש רש"ק זצוקללה"ה: צריך לדאוג יותר אם אין לו דגים בשבת יותר מענין שאמרו בו רז"ל (יומא פח.). "דאג כל השנה חס ושלום.

(ספה"ק בית אהרן, ליקוטים, דף קמד טור ב)

הרה"ח ר' שלמה יוסף אליאך ז"ל היה מהעסקנים בירושלים, והגה"צ ר' שמואל סלאנט ז"ל הרב מרא דאתרא העריץ אותו מאד, ולכן כל דבר שאירע ורצו שיתוקן בהסכמת הרב היו שולחים אותו. פעם הוקירו הערבים סוחרי הדגים את מחיר הדגים והלך הרה"ח הנ"ל להתיעץ עם הגר"ש סלאנט ז"ל, האם להכריז שלא יקנו דגים לשבת קודש עקב הפקעת שערים, והשיב לו הרב בחכמתו: מתפלא אני עליך שאתה קארלינער חסיד, והרי ראיתי דברים קדושים מהבית אהרן שכתב בשם הרה"ק ר' שלמה מקארלין זי"ע מגודל חשיבות אכילת דגים בשבת קודש, איני יכול לתקן תקנה זו, ואכן לא הכריזו.

(מפי הרה"ח ר' משה אהרן הורביץ ז"ל)

עצה לחיים

זהירות מהכבוד

ער זאל זיך ניט לאזין הערצין, און אז מען וועט איהם עפיס כבוד אן טיאיך לא ישגיח כלל עליו (שלא יתן שידברו אליו דרך כבוד, בלשון רבים). ואם רק יעשו לו איזה כבוד - לא ישגיח כלל עליו) ויעבור מנגד עיניו, שלא יכנס כלל בלבו מן הכבוד שיכבדהו.

(ספר אמרי קדוש)

מסכת חיים

תולדות חיי (כד)

מפני הרדיפות

הסיבה להשתקעות רבינו בלודמיר, מלבד העובדות שנמנו לעיל בגין חילוקי הדעות לגבי חסידי רייסין ודרכי העבודה. יש יסוד להניח, כי בתקופה זו רצה מרן הרש"ק זיע"א לעזוב את קארלין עקב רדיפות המתנגדים שגברו והתעצמו משנת תקמ"א עד תקמ"ה, באמצעות כרוזי חרם שיצאו מגלילות הוורודנא, וילנא, בריסק, פינסק וסלוצק, כשחוד ההתנגדות מופנה נגד הצדיקים בליטא: מרן הרש"ק בקארלין, הרה"ק רבי לוי יצחק בפינסק, והרה"ק רבי חיים חייקא בהמדורא זיע"א, שכתוצאה מכך נאלץ הרה"ק רבי לוי יצחק לעזוב בשלהי תקמ"ה את כסא הרבנות בפינסק ולעבור לכהן כרב בבארדיטשוב, ומרן הרש"ק זיע"א עזב בעקבותיו את קארלין, ועבר להתגורר בלודמיר שבווהלין, לאחר שכאמור לא יצאה לפועל השתקעותו ברייסין.

השפעה מועטת

אמנם גם רייסין וגם ווהלין לא היו לגמרי מחוץ לטווח שליטתם של המתנגדים לחסידות, ברם, השפעתם שם, באותו גל של חרמים, היתה מועטת ביחס לגלילות שנזכרו לעיל. אם אמנם נבחרה ווהלין כמקום לפליטה מידם הקשה של המתנגדים, עדיין קשה לקבוע מדוע נבחרה דוקא העיר לודמיר, בקצהו המערבי של ווהלין, על

גבולה של פולין, כמקום מגוריו של מרן הרש"ק זיע"א.

במקום שיורים בחיצים

מי שגילה תחת אחד השיחים את הסיבה להשתקעותו בלודמיר דייקא, הוא הרה"ק רבי ישראל מרוזין זי"ע, כנכתב בסי' ישועות ישראל לתלמידו ששמע מפ"ק בערב ראש השנה הראשון לבוא הצדיק לסאדיגורא: הצדיק הרי שלמה קארלינער, שכן בקארלין לא בלאדמיר. פעמים הרבה בקשו ממנו אנשי לאדמיר, לבוא ולשכון כבוד בתוכם, כי הם היו מאנשי שלומו אבל לא רצה למלא מבוקשם. פעם אחת היו אצלו בל"ג בעומר, ובקשוהו כנ"ל. ושאל אותם בלשון בדיחות: איך נוהגים אצליכם בל"ג בעומר? ענו ויאמרו לו: ילדים ונערים קטנים ובחורים, הולכים לשוח בשדה ויורים שם בחצים. ענה הצדיק: ויאמר, אם כן איפוא אם מורים בחצים אצליכם הנני רוצה לבוא אליכם. ואכן שם ירו עליו חצי מות, וזה הוטב בעיניו...".

מטעם שמשותחים על קברי צדיקים

עוד טעם להשתקעותו בחבל ווהלין, מובא בכתבי הרה"ח שו"ב: כשעבר רבינו, מקרלין לדור בלודמיר שהיא במחוז וואלין. אמר שבואלין המנהג לנסוע להשתתח על קברי הצדיקים, וטובה גדולה היא לנשמה בעולם האמת, כשבאים להתפלל על קבר הנפטר.

המתפללים בציון הקדוש בשבוע האחרון ראה מדר החיים בלודמיר

סיפור בחיים חיותו

על נכלאותיו בחיים חיותו, ועל ציונו הקדוש ש"כשעומדים על הציון הוא ממש כמו בחיים חיותו" (הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע א')

החיצוניים שנהירו מאנשי הצדיק ר' שלמה קארלינער

ובבלתי בין הבשר לחלב, עד שנטרף החלב לגמרי. אחרי שהאיש קידש על היין התמהמהה האשה מלהגיש לו את כוס החלב, "היכן החלב?" דרש האיש חו ענתה בצער שהחלב נטרף כנראה. החל האיש ללעוס ואמר: "כל השבוע אני צם, ועכשיו אין ביכולתי לשתות כוס חלב, מדוע לא נשמרת מהתרגול? ואולי בכלל הבשר בטל בשישים?" האשה השיבה שחתיכת בשר גדולה ממש נפלה לסי, אך ברוב כעסו ורעבונו אמר האיש: "מה לי בטל בשישים או לא בטל בשישים? הביאי לי כוס חלב!" ושתה מהחלב הטרף, ומכיון שכבר הצלחתי לשים ידי עליו, המשיך וירד מדחי אל דחי. בזה סיים את הטוען את נימוקיו.

קורת רוח רבה שאב הראש מפעולתו של זה, אך לא הבטיח כיבוד. "הן אמת שבגלל מעשה כזה מגיע לך כיבוד גדול, אך היזהר והיזהר! אם האיש הנזכר הוא מאנשי הצדיק ר' שלמה קארלינער אזי אנו נמצאים בסכנה גדולה, כי בעת שהוא מעשן את הלולקא שלו (מקטרות) הוא מפיל חללים רבים בלי מספר, הוא יכול לנתח אותנו לנתחים".

התרום אחר מן הקהל וטען כי לו יאות הכיבוד: "היה סוחר אחד שעסק בחנותו במשך כל ימות השבוע, ובהגיע שעת חצות ביום שישי, הקפיד לסגור את החנות ולמהר להתכונן לשבת, ולמרות הטרדות הרבות לא סר האיש ממנהגו הטוב ימים רבים. בראותי זאת ביקשתי להפילו בפח, התחפשתי אפוא לסוחר גדול, ובאתי בדיק לעת חצות היום והתחלתי בקניה גדולה עם רווח הגון. הסוחר לא התפתה אלי, וסגר את חנותו מיד. כך שבוע אחר שבוע הגעתי אליו בשעת חצות היום בערב שבת, עד שבאחד הפעמים נפל ברשתי והרוויח הרבה. בשבוע שלאחריו שוב הסכים להתעסק עימי, וכך שבוע אחר שבוע, עד שפעם עיכבתיו בחנות עד כניסת השבת ממש. והיום... החנות פתוחה בשבת!!!"

שמע הראש ונהנה, אולם עדיין לא אבה להבטיח כיבוד. "הן אמת שבגלל מעשה כזה מגיע לך כיבוד גדול, אך היזהר והיזהר! אם האיש הנזכר הוא מאנשי הצדיק ר' שלמה קארלינער אזי אנו נמצאים בסכנה גדולה, כי בעת שהוא מעשן את הלולקא וכו'...". כל אותה העת עמד המקובל סמוך לבית והתעצם בכונת השמות הקדושים באמרו שוב ושוב: "אמרתני מה שאמרתני ועשיתני מה שיכולתני", עד שלבסוף הצליח למלט את התינוק ולהצילו מתחת ידיהם. בהביאו את התינוק לביתו התעוררה בבית שמחה גדולה, והברית התקיימה ברוב ששון ויקר. "ואני", כך המשיך האיש לספר "בראותי את גודל קדושתו של הקארלינער, ואיך שמפיל פחד ויראה על כיתות החיצונים הללו, הלכתי אחר איש האלוקים ודבקתי בו".

(קובץ אור הגנוז - בשם הגה"ח רבי ישראל בער שיפמן זצ"ל)

בין קהל חסידיו של רבינו הקדוש רבי שלמה קארלינער זי"עא בלט יהודי אחד מופלא בתורה ויר"ש, מקובל אשר ידיו רב לו בתורת הסוד. את סיפורו המפעים אודות התקרבותו לרבינו הקדוש סיפר תחת אחד השיחים.

באחד הימים, כאשר נקלע לפונדק דרכים לפוש קימעה מדרכו. ראה כי פני בעל הבית היהודי ובני ביתו נפולות, ואווירה מתוחה אופפת את הבית. בתוך כך נשמע לפתע קול פעייתו של תינוק רך, שרק הוסיף לאווירה המתוחה. "מה היה לכם?" תמה האורח, "על שום מה נפלו פניכם?"

במילים קצרות גולל בפניו בעל הבית את סיפורו העגום. זה מספר פעמים שילדה לו אשתו בן, אך בכל פעם בליל הוואכט נאכט - הלילה שקודם הברית, בהגיע חצות הלילה נשמעו לפתע קולות משונים, רוח סערה השתוללה ברעש גדול, ובעיצומה של הסופה באו החיצונים וחספו את הרך הקטן אל הבלתי נודע. כך חזר הדבר על עצמו בכל הפעמים.

"עתה הוא ליל הוואכט נאכט של בני הנולד לנו למזל טוב" המשיך בעל הבית בקול רועד, "מחר הוא מועד הברית, ומי יודע מה מצפה לנו בעוד מספר שעות בחצות הלילה?..."

האורח שכאמור היה אדם מורם מעם וידיו רב לו בסוד סתרים, הבין שלא לחינם אינה ה' לידו דבר זה, וכי עליו מוטל להציל נפש ישראלית מידי שוביה, התייצב אפוא ליד מיטת התינוק ופתח בסדר תיקונים מיוחד, בתפילות ובכוונות שונות משך שעות ארוכות.

והנה הגיעה עת חצות, רוח סערה החלה להשתולל בחוף ופרצה פנימה, ובעיצומה הצליחו החיצונים להכנס ולחטוף את התינוק. משראה הכן המקובל לא איבד עשתונותו, אלא רץ אחריהם בכל כוחו, ובכוונותיו ניסה להוציא בולעם מפייהם. עודו רודף אחריהם, והנה נכנסו החיצונים אל בית גדול ומואר, והמקובל משקיף פנימה ורואה את כל אשר נעשה. התינוק הונח על גבי עריסה, ותוך זמן קצר נשמע רעש גדול, הראש של החיצונים הגיע למקום כשכולו שבע רצון. "מחר יתקיים הברית!" קרא הראש, "ועתה עלינו לחלק את הכיבודים. רק עבור מי שמגיע לזו!..."

מיד קם אחד מהקהל וטען כי לו מגיע כיבוד ונימוקו עמו: "אני הצלחתי להוריד נשמה זכה לשאול תחתית", והחל לפרט את המעשה: יהודי אחד ירא שמים עובד ה' במסירות נפש, אשר היה צם משבת לשבת. בכל ליל שבת מיד לאחר הקידוש היתה אשתו מגישה לו כוס חלב חם להחיות את נפשו אחרי הצום הממושך, ורק לאחר זמן היה מיסב לסעודת השבת. והנה ביום שישי אחד התחפשתי לתרגול, ובאתי אל המטבח שבביתו סמוך לכניסת השבת. קפצתי על הסירים

זרנו בחיים

מדור זכרון לצאצאי רבינו זי"ע

זוועהיל (טו)

צאצאי הרה"ק רבי ירחמיאל מאוסטרווצא חתן הרי"ש מזעליחוב - נכד רבינו הקדוש מקארלין זי"ע.

צאצאי ארבעה:

א'. הגדול שבהם הוא בנו הרה"ק רבי משה אליקים בריעה פרומר מראדום. נקרא ע"ש זקנו אבי אמו הבאר משה מקאזניץ זי"ע. משנת תרס"ט כיהן כאדמו"ר בראדום שבאזור ורשה, ושם היתה לו עדה קטנה של חסידים. בספר אוסטרווצא נכתב עליו בין היתר: רבי משה התבלט במרצו ובפקחותו כבר בימי נעוריו. תמיד היה עליו וטוב לב. פניו היו מאירות, עיניו היו יוקדות וכידודי האש שבהן קסמו לכל רואיו, שהרגישו כי צפון בהם איזה כח טמיר, עילאי, אם גם בלתי מובן ובלתי מוסבר. אף הוא היה מרבה לנסוע לחצרות צדיקים, להתבונן ולעמוד על השיטות השונות בחסידות, ללמוד כדי ללמד ויחד עם זה השתדל להעלים את זהותו הרחוקת מפני מקורביו ורק במטרה שיוכל להסתכל באין מפריע בעיניים פקוחות, לחפש את הנעלם, להתעמק בנגלה ולמצוא את הקו המשותף המתאים והנוח. אורת אהבת ישראל לכל יהודי רחפה בביתו והורגשה ע"י כל אדם שדרך על סף הבית. היתה זו אורה של חמימות מיוחדת במינה ובאופיה, שכמוה לא קל למצוא במקום אחר. סביבו התלכדו אנשים פשוטים, עניים מרודים וסתם ארחי פרחי. כולם מצאו אצל רבם קורת הג' שסוכה על הכל. "לשולחנותיו" באו בכל שבת ומועד גם לא חסידים שהרבו להתחמם באורת הבית. לתורתו של רבי משה יצאו מוניטין בגלל פשטותו ועמקותו כאחד. הוא ידע לתת לדבריו צורה עממית, מוסרית ורוח-טובה וברך זו הצליח, רבי משה, להחדיר בלב חסידיו את האמונה הפשוטה ואת ההתלהבות החסידית. הוא ידע לקרב כל נפש מישראל בלשון רכה. בהסכמתו הנלהבת לסי' שמע שלמה' הוא כותב: "כשמש צדקה מרפא בכנפיה, תחול על הארץ, תשיב נפשות הדרים עליה, כן גיל ושמחה מלאה כל נפש, באור כי יהל, וליהודים היתה אורה, תורה אור, הספר הקדוש שמע שלמה מרבינו הקדוש והנורא, הצדיק האלקי, אז"ר ר' שלמה הלוי זצוק"ל מקארלין...". רבי משה נספה בשואה בראדום תש"ב.

צאצאי בפרק הבא בעז"ה.

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

אדר. העיר לודמיר קרובה לגבול הפולני ובעבר היו תקופות שהיא היתה חלק מפולין. כך שמדי שנה בתאריך זה פוקדים קבוצות רבות את ציון המצוינת בדרכם לזיזנסקה. כידוע אף בחיי חיותם הסתופפו הני שרפי מעלה האחים הקדושים הרבי ר' זושא והרבי ר' אלימלך כבני היכלא בצל המגיד הקדוש יחד עם רבינו הרש"ק זי"ע, ואך טבעי הדבר כי חסידים ואנשי מעשה עשו מנהגם לפקוד את ציוני הצדיקים בחודא מחתא.

השתטחות על הציון בלודמיר

לאחר זמן רב של כשנה שלימה בה עבר העולם תהפוכות בשל המצב הסבוכ, המרחב האווירי נחסם לתעופה, השירות בקברי צדיקים פסקו וערבה כל תפילה. נחבשרנו בשבוע שעבר כי קבוצה גדולה הצליחה לפקוד ולהשתטח על ציון רבינו הקדוש בעיר לודמיר, היתה זו אחת מהקבוצות בחו"ל שהיתה בדרכה לפולין לרגל הילולת הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע בכ"א

רוצה לקבל את העלון במייל?

שלח הודעה ל-

A023011122@gmail.com

המעוניין לקחת חלק בהפצת העלון

מוזמן להתקשר

לקו לודמיר 02-30-111-22-22 שלווחה 8

הנדיב החפץ בעילום שמו

מעיר לודמיר יצ"ו

לזכותו ולזכות משפחתו,

ושיצליח בכל מעשיו

לזכות עידן ישראל בן טרו אסתר

איריס בת סוליקה

וכל יוצאי חלציהם וכל הנלווים אליהם

להצלחתם, ברוב נחת ושלחה